

Noerelahtese – Saemien gærhkoebiejje 2025

Mijjeh, saemien noerh Saemien gærhkoebiejje 2025, golme Saepmien njeljie bieliste representeerebe. Mijjeh mijen årpeni åvteste ruslaanten bielesne rohkelibie, jñ limh vaajtelamme datne lih maahteme daesnie årrodh mijjine ektine.

Gaajhkide gærhkojde noerhtene, årjene, luvlene jñ jillene: Gaajkhk saemieh akte åålmege, jñ jalhts mijen leah joekehts gñelh, mijen lea seamma aarvoe goh gaajkhk jeatjah almetj, naemhtie Jupmele mijem sjugniedamme.

Mijjeh limh tjarke lyjhkeme maehtedh jñtjemem årrodh gaajhkine gærhkojne, saaht gusnie leah. Daate sæjhta jiehtedh seahkarimmiem åadtjodh baahtseminie saalmide jñ Bijpielasse jñtsh gñeline, joejkem jñ vueliem vielie gærhkosne nuhtjedh, jñ almetj gærhkosne utnedh mah maehtieh gaajhkem saemiengñelesne lohkedh, seammalaakan goh nñörjengñelesne. Vienhtebe daate sæjhta viehkiehtidh buerebe tsiehkem sjugniedidh almetji jñ gærhkoen gaskem.

Abpe Saepmie joekoen geerjene ihke Trefoldighetsgærhkoen mijem faerhmiesti jñ mijem dårjoehiti Fovsen-demonstrasjovnine Oslovisnie, aaj reaktaprosessi tjñrrh mah leah aktivisti bijre orreme mah almetjereaktaj åvteste gæmhpoejin. Håhkesjbie gærhkoen sæjhta jærhkedh mijem dårjoehitidh bætije gæmhpojne almetjereaktaj åvteste.

Mijen kultuvre lea laantine ektine veevesovveme. Laante lea eevre vihkeles bielie mijen kultuvreste, jñ ij maehtieh naan raaste laantereaktaj jñ kulturelle reaktaj gaskem årrodh. Dan åvteste Sveerjen gærhkoen tjuaara njueniehkisnie årrodh eensie skåajjeburresne, jñ aalkoeåålmege reaktah, kljmm jñ eatnemen gellievoetem seahkaridh. Saetniesvoete- jñ liktemeprosesse lea annje orre jñ prååsehke, jñ viehkine årrodh skåajjem njeevhredh maahta tsiehkem gærhkoen jñ saemiej gaskem tjarke skaaroehitidh, mij ij gåaredh dåvvodh.

Sñjhtebe tjñertestidh eah gaajkhk saemieh lutheren. Saepmien soemen bielesne mijen skoltesaemieh leah jeenjemes ortodokse. Ortodokse gærhkosne Soemesne dåriesmoerem joekehtsvoetine vuejnebe, gusnie nyjsenæjjah eah åadtjoeh hearrah jallh diakovnh årrodh. Goh metropolihte Ambrosius aadtjen lea jeahteme, daelie tjñje båtame dam minngebe sñllem vaeltedh jñ dam voestes diakovnem ortodokse gærhkosne Soemesne mieriedidh. Daate luhpie orreme jeatjah gærhkojne guhkiem, jñ nåake daate dan soe fñnkesamme åvtelen mijjeh dan gåhkese båtame guktie maehtebe dan bijre soptsestalledh. Goh Kristi kråahpe gaajkhk mijjeh byörebe seammavyörtogs vuajnalgidh, jñ dan åvteste mñrrestalleme byöroe vielie våajnoes årrodh gaajhkine bielie gærhkoste. (1 Kor, 12-26).

Mijjies geerjene bijpelejarkoestimmies vuejnedh ovmesse saemien gielide, goh julev-jih aarjelsaemien bijpele- jih saalmejarkoestimmies. Seamma tijen sijhtebe tjiertestidh gaajkh saemien gielh leah seamma vihkele, jih vielie barkoe daerpies. Annje vuejnebe daerpies ellies bijpelejarkoestimmiejgumie gaajhkie saemien gieline. Gosse lea skoltesaemien bijre, mijjies haanan dan avteste dan guhkiem finkesamme Bijpelem jarkoestidh.

Saepmie lea raasti namhtah, dan avteste gaerhkoem raasti namhtah daarpesjibie. Gaerhkoeh Noorjesne, Sveerjesne jih Soemesne sinsitniem baajnehtieh, jih tjuerieh vielie laavenjostedh akten vielie tjaaenghkies gaerhkoen avteste Saepmesne barkedh. Mijjies gaajhkide dijjide haestebe laavenjostedh.

Prosesseesne saetniesvoetine jih likteminie akte siegkies linja siknen jih ealehkevoeten gaskem. Likteme jih leajhtadimmiem orresistie tseegkedh eah leah iktesth seamma goh aantes vedtedh jih aajaldidh. Mijjies annje haarmesne gaerhkoen sierredimmien gaavhtan saemien aalmegistie, jih guktie gaerhcoe viehkiehti Saepmiem koloniseeredh. Daate annje saemien noerh baajnehte daan biejjien. Men nyojhkebe ealehke sjidtedh. Tjoerebe vuekies gaavnedh guhkiebasse baetedh, jih ajve gaerhkoen gaavhtan, men mijjen gaavhtan, saemien aalmegen gaavhtan. Sijhtebe njueniehkisnie vaedtsedh aavojne, garmeresvoetine, vieksiesvoetine jih vuastalimmiefaamojne. Guhkiebasse baetedh ij sijhth jiehtedh avtetje aejkem aajaldidh.

Mijjen sjaavnjoeh leah:

Vielie joejkeme jih saalmelaavlome saemien gieline.
Gaerhcoe jaarhka mijjen almetjereaktah daarjoehtidh
Eensi skaajjeburrie
Mirrestalleme mijjen gaerhkojne
Bijpelejarkoestimmies gaajhkie saemien gieline
Vielie laavenjostoe raasti daaresth
Gaerhcoe mijjem jaarhkesje jih mijjem goltele

Goh 1. Timoteusisnie tjaaadtje: «Aellies baajh naakenem datnem alkoestidh dan avteste leah noere.»

(1 Tim 4,12a)

Aellies mijjen gielh nyojhkh. Mijjies mijjen sijjiem vaeltebe!